

Kaposkeresztúr Község külterületén kialakított homokbánya bővítésének környezeti vizsgálata és értékelése

Pagony Táj- és Kertépítész Kft.

2017. április

Budapest

Azonosító adatok

A településrendezési eszközök módosításának készítője:

Virányi Építész Stúdió kft.

7400 Kaposvár, Losonc u. 1.

A környezeti vizsgálati dokumentum összeállításában részt vett személyek és szervezetek:

Vincze Attila okl. táj- és kertépítész vezető tervező K1 01-5089,
településrendezési zöldfelületi és tájrendezési vezető tervező TK/1 01-
5089, tájvédelmi szakértő SZTjV.

Referenciák:

Településrendezési tervek tájrendezési és környezetalakítási munkarészeinek készítése – 1994-2016

Aktív turizmus fejlesztése a Hanság-Balaton kerékpárút környezetében projekt – 2005

Hegyalja- Világörökség Megmentéséért Projekt környezetalakítási munkái – 2005-2006

Fővárosi Állat- és Növénykert, élőhely- és gyűjteményrekonstrukciók tervezése – 2008-2012

Natura 2000 hatásbecslések Dunabogdány településrendezési eszközeinek módosításához 2012-2014

Meszésán Péter okl. tájépítész mérnök, munkatárs

Referenciák:

Településrendezési tervek tájrendezési és környezetalakítási munkarészeinek készítése – 2014-2016

Tartalom

Azonosító adatok.....	2
A településrendezési eszközök módosításának készítője:.....	2
A környezeti vizsgálati dokumentum összeállításában részt vett személyek és szervezetek:.....	2
1. Azonosító adatok	5
1.1. Alapadatok	5
1.2. Tulajdoni, üzemeltetési viszonyok	6
A homokbánya tulajdonosa	6
A homokbánya üzemeltetője	6
2. A tervezett tevékenység célja,	6
3. A tervezett tevékenység alapadatai:	6
3.1. A tevékenység volumene	6
3.2. A telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása.....	7
3.3. A tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja,	8
3.4. A tevékenység megvalósításához szükséges, valamint azokhoz kapcsolódó létesítmények felsorolása és helye	8
3.5. A tervezett technológia, a tevékenység megvalósításának leírása, ideértve az anyagfelhasználás főbb mutatóinak megadását	8
3.6. A tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is.....	9
3.7. A már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések	9
3.8. A tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek	10
3.8.1. A telepítés miatt megnyitott bányaüzem, célkitermelőhely vagy lerakóhely létesítése és üzemeltetése, a telepítéshez szükséges tereprendezés	11
3.8.2. A telepítéshez és a megvalósításhoz szükséges szállítás, raktározás, tárolás, vízrendezés	11
3.8.3. A megvalósítás során keletkező hulladékokkal történő gazdálkodás, és szennyvízkezelés	11
3.8.4. Az energia- és vízellátás, ha az saját energiaellátó-rendszerrel vagy vízkivétellel történik	11
3.9. Az adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása, megadva azt, hogy a tervezés mely későbbi szakaszában és milyen információk ismeretében lehet azokat pontosítani	12
3.10. A telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy - a településrendezési tervekben szereplő - tervezett terület-felhasználási módokat.....	13
3.11. A tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e a területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását.	13
3.12. A tevékenység megkezdését követően a szomszédos ingatlanon folytatott/tervezett azonos jellegű tevékenységgel összeadódva eléri-e a	

	tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket.....	14
4.	A számításba vett változatok összefüggése olyan korábbi fejlesztési döntésekkel amelyek befolyásolták a telepítési hely és a megvalósítási mód kiválasztását	14
5.	A számításba vett változatok környezetterhelése és környezet-igénybevétele (a továbbiakban együtt: hatótényezők) várható mértékének előzetes becslése.....	14
6.	A környezetre várhatóan gyakorolt hatások előzetes becslése.....	14
6.1.	A hatásfolyamatok milyen területekre terjedhetnek ki	14
6.2.	A rendelkezésre álló környezeti állapot, területhasználati és demográfiai adatok, valamint a hatásfolyamatok jellegének ismeretében milyen és mennyire jelentős környezeti állapotváltozások (hatások) léphetnek fel	15
6.3.	A vizek állapotromlását okozó - káros környezeti hatások csökkentése érdekében javasolt intézkedések.	15
7.	Közérthető összefoglaló	15

1. Azonosító adatok

1.1. Alapadatok

A vizsgálat Kaposkeresztúr külterületén elhelyezkedő meglévő „Kaposkeresztúr I. (Haraszt-dűlői homokbánya) – homok” bányatelek bővítésének környezeti hatásait tekinti át és értékeli a településrendezési eszközök 3. számú módosításának viszonylatában.

A településrendezési tervek esetében a 2/2005. kormányrendelet környezeti vizsgálat és értékelés készítését írja elő, amely a településrendezési eszközök módosítása kidolgozási, egyeztetési és elfogadási folyamatának része.

A tervezési feladatot elvégzi: Virányi Építész Stúdió Kft.

A környezeti vizsgálatot a Pagony Kft. készíti.

A 2017. január 18-án, az önkormányzat által szervezett előzetes egyeztető tárgyaláson a környezetvédelemért felelős államigazgatási szerv állásfoglalása szerint a bányatelek bővítése és az ahhoz kapcsolódó településrendezési eszközök módosítása környezeti vizsgálat köteles tevékenység. Az érintett szerv kérte, hogy a környezeti vizsgálat kibővített tematikával, az előzetes vizsgálatnak megfelelő tartalommal készüljön.

A környezeti vizsgálatához az alábbi terület és településrendezési terveket, a jelenlegi, működő bányára vonatkozó részletes megalapozó vizsgálatokat, üzem- és tájrendezési terveket, környezeti vizsgálati dokumentációt, valamint államigazgatási szervek adatszolgáltatásait használtuk fel:

- 2003. évi XXVI. törvény, Országos Területrendezési Terv
- Somogy megye Területrendezési Terve
- érvényben lévő településrendezési eszközök,
- A bánya üzemeltetője által adott tervek
 - Előzetes természetvédelmi szakvélemény a Kaposkeresztúr I. Haraszt-dűlői homokbánya tervezett bővítéséről - Fazekas Imre, biológus, 2014
 - Kaposkeresztúr I. Haraszt-dűlői homokbánya 2015-2017 évekre szóló kitermelési műszaki üzemi terve - Orcsik Zoltán hites bányamérő, 2014
 - Kaposkeresztúr I. Haraszt-dűlői homokbánya tájrendezési előterve – Németh József, Zaczár Gyula földmérőmérnökök, 1997
 - Kaposkeresztúr I. Haraszt-dűlői homokbánya zajkibocsátási szakvéleménye – Molnár Sándor zaj- és rezgéscsökkentési szakértő, 2001
 - Kaposkeresztúr I. Haraszt-dűlői homokbánya imissziós vizsgálati jegyzőkönyve – Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Somogy Megyei Intézete, 2001
- FÖMI adatszolgáltatása a kiváló minőségű szántó és erdőterületekről, valamint a szőlő termőhelyi kataszteri területekről
- DDNPI adatszolgáltatása az országos ökológiai hálózat és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezeteiről

1.2. Tulajdoni, üzemeltetési viszonyok

A homokbánya tulajdonosa

- Hrsz.: 097/16: Balatincz József (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Andrea (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Gergely (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)
Balatincz Dóra (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)
- Hrsz.: 097/18: Balatincz József (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Andrea (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Gergely (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)
Balatincz Dóra (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)
- Hrsz.: 097/19: Balatincz József (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Andrea (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 121.)
Balatincz Gergely (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)
Balatincz Dóra (7521 Kaposmérő, Kossuth Lajos u. 119.)

A homokbánya üzemeltetője

A homokbánya üzemeltetője a Kapos Homokdűne Bányászati, Mezőgazdasági, Kereskedelmi, és Szolgáltató Kft. A bányászati jogot a bánya üzemeltetője gyakorolja. Az ingatlantulajdonos a bányaműveléshez hozzájáruló nyilatkozatát megadta.

2. A tervezett tevékenység célja

A Kaposkeresztúr Község külterületén működő homokbánya bővítésre kerül. A bányászati tevékenység változatlan technológiával, ugyanazon ásványi nyersanyagok (homok) kitermelésével folytatódik, megemelt éves volumennel. A bővítés fő célja a megvalósuló M9-es autópálya és az R67 gyorsút fejlesztéséhez építőanyag igény kielégítése.

3. A tervezett tevékenység alapadatai

A homokbánya Kaposkeresztúr külterületén (hrsz: 097/16 és 097/19), Petőfi Sándor u. szélső lakóházától 300 m-re, Baté községtől 1000 m távolságra helyezkedik el. A bányaterület minden irányból mezőgazdasági művelésű terület határolja, amely mögött déli irányban található a lakóterület egy domb árnyékában.

A bányaművelés bővítésére a jelenlegi bányaterülettől délre, a 097/18-as hrsz-ú, 6,7 hektáros telek igénybevételel kerül sor. A földrészlet Kaposkeresztúr külterületén helyezkedik el, az említett Petőfi Sándor u. szélső lakóház közvetlen szomszédságában.

3.1. A tevékenység volumene

A bánya megnyitása óta, az első környezetvédelmi engedélyben szereplő 32.000 m³-es évi kitermelést meg sem közelítette a bánya, az engedélyezett mennyiség bőven elegendőnek minősült. 2009-ben új megrendelések következtében a kitermelés volumenének növelés volt szükséges évi 150.000 m³-es évi kitermelési

szintre. A kapacitás növelésére vonatkozó környezeti vizsgálat lezajlott, a környezetvédelmi engedélyt az illetékes hatóság megadta.

Az engedélyben szereplő kapacitás jelenleg nincs kihasználva, 2016-ban megközelítőleg 100.000 m³-es évi kitermelési kapacitást produkált a bánya, azonban a várható közeli infrastrukturális fejlesztések megvalósulásával megrendelések várhatók nagy mennyiségű építési nyersanyag kitermelésére, aminek következtében a bővítés szerint 250.000 m³/ év kitermelt mennyiségre növelnék a kitermelési értékeket.

A tervezett évi 250.000 m³/év kapacitású homokbányában kitermelt homokkal továbbra is Kaposvár és környékét kívánják ellátni, illetve a kiemelt kormányzati beruházásként meghirdetett, jogerős építési és környezetvédelmi engedéllyel rendelkező M9 autótűt és az R67 gyorsút infrastrukturális fejlesztésének építőanyag igényeit kívánják kielégíteni.

3.2. A telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása

A meglévő bányateleken a bányászati tevékenységet a Dél-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőséghez benyújtott előzetes környezetvédelmi hatástanulmány alapján, az első fokú környezetvédelmi hatóság a **16.002-5/1997. sz. határozatában** (1997. március 18.) engedélyezte. A környezetvédelmi engedély határozatlan időre szól.

A bányatelek bővítése és a kapacitásnövelés várhatóan 2018-ban indul, addig a működés a meglévő ütemben zajlik.

A bővítéssel együtt az üzemelési időtartam is megnövekedik, az eddigi évi 8 hónapos üzemelésről folyamatos jellegűvé válik, mely évi 12 hónapnyi üzemelést, kitermelést jelent.

Jelen dokumentum készítésekor még nem áll rendelkezésre az illetékes bányakapitányság által kiadott határozat a bányatelek alakításáról, a megkutatott földtani készletről és a kitermelhető mennyiségről így a bányatevékenység befejezésének várható időpontja nem tudható.

A műveléstechnika és technológia a kapacitás növekedésével nem változik.

A keresleti, felhasználási igény előzetesen becsült mennyiségének, a jövesztésre használt kotrógép jövesztési kapacitásának, valamint a bányabeli bányaművelési viszonyok adta lehetőségek figyelembevételével az éves kitermelés mennyisége, valamint a szállítási feltételek megoldását eredményező fordulók száma következőképpen számítható:

Éves termelés mennyisége:	250.000 m ³
Éves munkanapok száma:	365 nap
Egy fordulóval szállítható mennyiség:	15 m ³

Napi termelés mennyisége: 684,93 m³
Fordulók száma: 45 forduló

3.3. A tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja

A működő bánya Somogy megyében, Kaposkeresztúr község területén a 097/16- és 097/19 hrsz-ú külterületi földrészleten helyezkedik el közvetlenül a Baté - Kaposkeresztúr községeket összekötő 65106 jelű bekötő út nyugati oldalán. Bejárata az út 2030 m-es szelvényénél nyílik a meglévő bányatelek bejáratánál. A bővítés megvalósulásával **új közúti kapcsolat kiépítésére nincs szükség.**

A működő bánya beépítésre szánt különleges terület – bányaterület (Kü-B) övezetben helyezkedik el. A tervezett bővítés területe a 097/18 hrsz-ú ingatlanokat érinti. A területek jelenleg szántó művelésűek. Az érvényben lévő településrendezési eszközökben a terület általános mezőgazdasági terület (Má) övezetébe tartozik, melyet – a meglévő bányatelekkel együtt - beépítésre nem szánt különleges bányaterületté kell átsorolni.

3.4. A tevékenység megvalósításához szükséges, valamint azokhoz kapcsolódó létesítmények felsorolása és helye

A bányatelek bővítéséhez kapcsolódóan új létesítmény, épület elhelyezésére nem kerül sor. A bányavállalkozó továbbra is a már meglévő mobil irodakonténeret kívánja használni, ami lehetőséget biztosít az adminisztrációs feladatok ellátására, biztosítja a kézmosás lehetőségét. A konténer mérete: 6*2,5*2 m.

3.5. A tervezett technológia, a tevékenység megvalósításának leírása, ideértve az anyagfelhasználás főbb mutatóinak megadását

A bányavállalkozó a meglévő műveléstechnikai eszközöket és technológiát nem kívánja megváltoztatni a kapacitás bővítésével. Ennek megfelelően a kitermelés technológiája a meglévő bányateleken megvalósultakkal azonos módon fog történni.

Első lépésként a területet fedő mintegy 0,2 –0,5 m vastagságú gyökeres, humuszos réteget távolítják el. A letermelt termőföldet a lakóterületek irányában a déli telekhatár, illetve a közút felé a keleti telekhatár mentén kialakítandó humusztárolókba kell deponálni. A hányókra került anyagot a rendezést végző gép tömöríti.

A haszonanyag kitermelése a termőtalaj eltávolítása után kezdődhet. Ha az építési homokot útépitési homok fedi, először ezt a fedőréteget az értékesebb építési homokról kellő gondossággal leválasztják. A jövesztést, rakódást kotrógéppel végzik. A kétféle haszonanyag szétválasztása érzékszervi megkülönböztetés útján történik.

A szintek magassága függ a jövesztésre, rakódásra alkalmazott gép típusától, illetve a gépjövesztő kanál állásától (mélyásó, hegybontó).

A munkaszinthez tartozó bányafal maximális magassága nem haladja meg a jövesztő gép jövesztési magasságát. A tervezett termelőszint magassága 2,5 – 3,5

m, ami a rétegvastagságtól függően csökkenhet, mivel a haszonanyag szétválasztása a réteghatárokon történik.

A kitermelendő és felhasználandó anyagok:

- kevert ásvány nyersanyag MBFH 2312 (közlekedésépítési homok avagy töltésföld);
- homok ásvány nyersanyag MBFH 1453 (vakoló/falazó homok).

Az illetékes bányakapitányság által kiadott bányaművelési engedély hiányában az új bányatelekről kitermelhető nyersanyagok pontos mennyisége nem ismert.

3.6. A tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is

A kapacitásbővítéssel egyidőben a teherszállítás forgalmának növekedésével kell számolni. A jelenleg érvényes megközelítőleg napi 274 m³ nyersanyagot 19 fordulóval szállítják el a megrendelők, ami a bővítés után napi 685 m³ nyersanyagra növekszik, amit napi 45 fordulóval szállítanak el átlagosan 15m³ szállítókapacitású nyerges vontatókkal.

A bánya területén kívüli szállítás először a bánya területéhez kapcsolódó 65106 jelű Baté-Kaposkeresztúr bekötőúton történik, majd erről a közlekedési útvonalról térnek át a tehergépkocsik a Dombóvár - Kaposvár közötti 61. számú főközlekedési útvonalra.

A tevékenység személyszállítás szempontjából nem jelent forgalommnövekedést. A bánya alkalmazottai és tulajdonosai magángépjárművel közelítik meg a helyszínt, személyszállítási tevékenység nem folyik. Az személyforgalomból okozott környezeti hatás elenyésző.

3.7. A már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések

A bányabővítéssel igénybe vett területre műszaki üzemterv és tájrendezési terv jelen pillanatig nem készült, nincsenek jóváhagyott táj- és környezetvédelmi intézkedések a területre.

Fontos körülmény a bánya hozzávetőleges közelsége Kaposkeresztúr lakott területéhez. A megfelelő zaj- és porvédelem miatt a letermelt termőföldet a lakóterülettel párhuzamosan a déli telekhatáron, illetve a közút mentén, a keleti telekhatáron min. 3 m magas humusztároló deponiákban javasolt tárolni. A humusztároló geometriáját oly módon kell kialakítani, hogy az a lehető legnagyobb zajvédelmet nyújtsa a délre fekvő település irányába. A bányászati tevékenység időszakában a bányatelek déli határvonala mentén háromszintes növényállománnyal kell védeni a lakott területeket. Az egész éves kitermelés miatt az állományba örökzöld fajok keverése szükséges. A növényállomány a humusztárolókra telepítendő, biztosítva a termőföld eróziótól és deflációtól való megfelelő védelmét. A bányatelek nyugati és északi szegélyén szórt helyzetű fa- és cserjecsoportokkal javasolt tájba illeszteni a kialakuló bevágások koronavonalát és az erózióvédelemről gondoskodni. Fasor ültetése javasolt a közút két oldalán.

A bánya üzemeltetése során a környezetvédelmi előírásokat be kell tartani, a technológiát úgy kell megválasztani, hogy az a lehető legkisebb környezetterheléssel járjon. A bányaművelés során olyan technológiát kell alkalmazni, amely már a bánya működése során is lehetővé teszi a betelepülő madárfajok életkörülményeinek biztosítását. A homokfalban költő madarak számára a fenntartható (állandóan pergő, meredek) költőfalak kialakítására is fokozott figyelmet kell fordítani.

3.8. A tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek

A bányaműködéssel igénybe vett terület a meglévő bányaterülethez kapcsolódik, így a tevékenység megvalósítása nem igényel külön műveletet.

A bányaművelés megszűntével a meglévő bányatelken (097/16,19) és a bővítendő bányatelken (097/18) együttesen megközelítőleg 8 ha nagyságú, több szintes bányaudvar marad, amelyet az észak-keleti sarok kivételével egy rézsűrendszer vesz körül. A rézsűk magassága a terep emelkedésének megfelelően keletről nyugati irányban növekszik.

A bányaművelés befejezése utáni műszaki helyreállítás leírását a meglévő bányatelkekre vonatkozóan a tájrendezési terv pontosan tartalmazza:

- rézsűkialakítás dózerrel
- földtöbblet kitermelés, szállítás földhiányos helyre
- termőtalaj felhordás
- termőtalaj elterítés
- termőtalaj rendezés

Az elvégzendő tájrendezési munka összességében 47.000 m³ –nyi földmunkát jelent.

A 097/18 hrsz-ú telekkel bővített bányatelekről a környezeti vizsgálat elkészítésének idejében műszaki üzemterv és tájrendezési terv még nem készült. A terveket az új telekkel megnövelt terület egészére újra el kell készíteni. Az elvégzendő tájrendezési munkák a korábbi tervekkel azonos tartalommal, a 097/16,18,19 hrsz-ú telkekre együttesen kell elkészíteni.

A bányaművelés befejezésének időpontja dátummal nem határozható meg.

A bánya biológiai rekultivációja gyepterület és ligetes erdő létrehozását jelenti. A bányaművelés, illetve a rekultiváció során olyan technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi a betelepülő madárfajok és védett pionír növények életkörülményeinek hosszú távú biztosítását. A homokfalban költő madarak számára fenntartható költőfalak alakulnak ki.

A műszaki helyreállítás után (megfelelő felületek kialakítása, termőföldborítás) kezdődhet a terület biológiai helyreállítása. A rendezett földfelszínre 30 cm vastagságú termőtalaj kerül, majd a szükséges talajerő pótlás után füvesítés történik. A füvesítés után a rekultiváció utolsó ütemeként a növényültetés végzendő el.

A rekultiváció során a termőföldborítás egy része a keletkeztetett humuszlerakóból biztosítható, ezért a középtávú hasznosítás időtartamára (maximálisan 20-30 év) a telepített erdősáv fajtaszortimentjét gyorsan növő, pionír őshonos fásszárú

állománnyal (pl. nyárfa), kell kialakítani, melyeket a végleges rekultiváció után a tájegységre jellemző őshonos klímaj-fajokkal kell felváltani.

3.8.1. A telepítés miatt megnyitott bányauzem, célkitermelőhely vagy lerakóhely létesítése és üzemeltetése, a telepítéshez szükséges tereprendezés

Az új bányarész létesítése és üzemeltetése a meglévő bányatelken megvalósultakkal azonos módon fog történni.

Első lépésként a területet fedő mintegy 0,2 –0,5 m vastagságú gyökeres, humuszos réteget távolítják el. Dózerrel a védősáv területén kijelölt déli és keleti oldalra tervezett humusztárolókba rendezik, vagy kotrógéppel gépkocsira rakva szállítják oda. A hányókra került anyagot a rendezést végző gép tömöríti, rajta többszintű védelmi funkciójú növényállomány telepítése valósul meg.

A telepítéshez előkészítő tereprendezés nem szükséges, a bányászati tevékenység során folyamatos terepmunka zajlik. A jövesztést, rakodást kotrógéppel végzik. A kialakított szintek magassága függ a jövesztésre, rakodásra alkalmazott gép típusától, illetve a gépjövesztő kanál állásától (mélyásó, hegybontó). A munkaszinthez tartozó bányafal maximális magassága nem haladja meg a jövesztő gép jövesztési magasságát. A tervezett termelőszint magassága 2,5 – 3,5 m, ami a rétegvastagságtól függően csökkenhet, mivel a haszonanyag szétválasztása a réteghatárokon történik. A maradó bányafal maximális dőlésszöge 60 fok. A tevékenység során mederkotrás nem történik, a művelés magassági határa +132 mBf-en kerül meghatározásra, míg a talajvíz nyugalmi szint +128,8 mBf magasságon található. **A bányaművelés nem éri el a talajvíz szintet.**

3.8.2. A telepítéshez és a megvalósításhoz szükséges szállítás, raktározás, tárolás, vízrendezés

A kitermelés folyamatos jellegű, az év 12 hónapjában folyik a bányaművelés. A szállítást a megrendelők végzik, általában 15 m³-es befogadóképességű tehergépkocsikkal. A kiszállítást és a bányatelek megközelítését csakis a meglévő közúti csatlakozáson keresztül javasolt engedélyezni, hogy a közút lakóterülethez közelebb eső szakaszán zajterheléssel járó tehergépjármű forgalom ne jelenjen meg.

3.8.3. A megvalósítás során keletkező hulladékokkal történő gazdálkodás, és szennyvízkezelés

A megvalósítás során hulladék várhatóan nem keletkezik. A rekultivációhoz szükséges inert, nem szennyezett talaj a bánya felszínéről letermelt talajjal rendelkezésre áll majd. A bányaművelés során szennyvíz és hulladék nem keletkezik. A bánya területén a gépek működtetéséhez szükséges üzemanyag és motorolaj tárolás csak zárt konténerben történhet.

3.8.4. Az energia- és vízellátás, ha az saját energiaellátó-rendszerrel vagy vízkivétellel történik

A telephelyen közműhálózati fejlesztés nem fog megvalósulni. Jelenleg a bányaterületre erős áram van bekötve az irodakonténerbe, az ivóvíz hálózat és egyéb vízhálózat nincs kiépítve. A bányaterület bővítéséhez nem szükséges a közmű-infrastruktúra fejlesztése.

3.9. Az adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása, megadva azt, hogy a tervezés mely későbbi szakaszában és milyen információk ismeretében lehet azokat pontosítani

Mivel a bánya már 1997 óta működik, a jelenlegi bányaművelésről minden adat rendelkezésre áll. A bányabővítéssel kapcsolatos konkrét bányatelek dokumentációk, bányaművelési és tájrendezési tervek nem állnak rendelkezésre. Jelen dokumentáció a településrendezési eszközök módosításával összefüggésben vizsgálja a bányabővítés várható hatásait.

A településrendezési eszközök módosítását követő szakaszban a bánya műszaki üzemtervének és tájrendezési tervének készítésekor részletes zaj- és levegővédelmi vizsgálatokat kell elvégezni. A bányabővítéssel járó zajterhelésről a megvalósítás során zajmérés elvégzése szükséges a lakóterületek felé.

3.10. A telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy - a településrendezési tervekben szereplő - tervezett terület-felhasználási módokat

3.11. A tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e a területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását

A működő bánya beépítésre szánt különleges terület – bányaterület (Kü-B) övezetben helyezkedik el, melyet javasolunk beépítésre nem szánt területté átminősíteni. A tervezett bővítés területe a 097/18 hrsz-ú ingatlant érinti. A terület jelenleg szántó művelésű. Az érvényben lévő településrendezési eszközökben a terület általános mezőgazdasági terület (Má), így a beruházás megvalósításához szükséges a településrendezési eszközök, azaz a szerkezeti és szabályozási tervek módosítása.

A jelenlegi bánya és a bányabővítéssel érintett telkek is részei az Országos ökológiai hálózatnak. A módosításokkal kapcsolatban a Duna-Dráva Nemzeti Park

Igazgatóság előzetes írásos véleményében, valamint a 2017. január 18-i egyeztetésen a környezetvédelmi államigazgatási szerv és az Állami Főépítész is elvi hozzájárulását adta ahhoz, hogy a terület Nemzeti Ökológiai Hálózathoz kivonásra kerüljön a megfelelő pótterületek kijelölése mellett.

3.12 A tevékenység megkezdését követően a szomszédos ingatlanon folytatott/tervezett azonos jellegű tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket

A tevékenység megkezdését követően a telepítési hellyel szomszédos ingatlanon zajló bányászati tevékenységgel szorosan összetartozó, azonos technológiájú és technikájú (külszíni bányaművelés) tevékenység fog zajlani.

A három telek együttes kiterjedése 14,1229 ha, ami a kapcsolódó 314/2005. tv. 1. és 3. számú melléklete szerint nem éri el a külszíni egyéb bányászati tevékenységre vonatkozó 25 ha-os küszöbértéket. **A tervezett bányabővítés és kitermelés tehát nem környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek.**

4. A számításba vett változatok összefüggése olyan korábbi fejlesztési döntésekkel amelyek befolyásolták a telepítési hely és a megvalósítási mód kiválasztását

A bányaművelés bővítési területére más alternatíva nem merült fel, mint a tervezett bővítési terület, ami a meglévő bányaterület szerves folytatása.

5. A számításba vett változatok környezetterhelése és környezet-igénybevétele (a továbbiakban együtt: hatótényezők) várható mértékének előzetes becslése

A településrendezési eszközökben a lakóterületek zajvédelméhez szükséges passzív zajvédelmi eszközök előírásra kerülnek.

6. A környezetre várhatóan gyakorolt hatások előzetes becslése

6.1. A hatásfolyamatok milyen területekre terjedhetnek ki

A tevékenységből származó hatások elsődlegesen az új bányaterületre terjednek ki, ahol megváltozik a terület felszínmorfológiája és a területen található gyepevegetáció is megszűnik. A kialakuló bányafalak elsődlegesen a homok- és löszfalakba fészkelő madaraknak, illetve a pionír növényeknek szolgálhatnak élőhelyül. A bánya közvetlen környezetében a zavaró környezeti hatások a közút területére terjednek ki: a megemelkedett kitermelési volumen hatására növekvő zaj- és porszennyezés lesz tapasztalható, illetve a megnövekedett teherforgalom miatt várható erősödő zaj-, rezgés- és porszennyezés a Baté felé vezető bekötőúton.

Ugyanezen hatásfolyamatok (zaj- és levegőterhelés (por)) jelentkehetnek a bányatelektől délre található szomszédos lakóterületeken.

6.2. A rendelkezésre álló környezeti állapot, területhasználati és demográfiai adatok, valamint a hatásfolyamatok jellegének ismeretében milyen és mennyire jelentős környezeti állapotváltozások (hatások) léphetnek fel

A hatásterületen várhatóan növekszik a zajterhelés, ami a közút területén és a lakóterületen passzív zajvédelmi eszközökkel (zajvédelmi töltésként is funkcionáló humusztöltés és porfogó három szintes növényállomány telepítése esetén) várhatóan határérték alatt tartható.

6.3. A vizek állapotromlását okozó - káros környezeti hatások csökkentése érdekében javasolt intézkedések.

A szomszédos, már működő bányateleken végzett talajvízszint mérések szerint a talajvíz nyugalmi szint +128,8 mBf magasságon található, míg a művelés magassága +132 mBf-en került meghatározásra. Az új bányateleken a talajvízszint magasságának mérése után a művelés magassága a biztonsági határon felül lesz meghatározva. A bányaművelés során a bányaterületen a talajvíz védelme érdekében az üzemanyagtárolás, gépjavítás tilalma szükséges.

7. Közérthető összefoglaló

A Kaposkeresztúr külterületén jelenleg működő homokbánya (hrsz: 097/16 és 097/19) a Petőfi Sándor u. szélső lakóházától 300 m-re, Baté községtől 1000 m távolságra helyezkedik el. A terület tulajdonosai a bányaművelés bővítését tervezik a jelenlegi bányaterülettől délre, a 097/18-as hrsz-ú, 6,7 hektáros telek igénybevételével. A földrészlet szintén Kaposkeresztúr külterületén helyezkedik el.

A bányászati tevékenység változatlan technológiával (külszíni bányászat gépi jövesztéssel), ugyanazon ásványi nyersanyagok (homok) kitermelésével folytatódik, megemelt éves volumennel. A jelenlegi gyakorlat szerinti évi 8 hónapos működésről évi 365 napos működésre nő a termelés, évi 250.000 m³-es kitermelt nyersanyaggal. A kitermelésre kerülő közlekedésépítési homokot, illetve vakoló/falazó homokot 15m³ szállítókapacitású nyerges vontatókkal szállítják el a területről. A kapacitásbővítéssel egyidőben a teherszállítás forgalmának növekedésével kell számolni, a bővítés után napi 45 fordulóval szállítják el a kitermelt nyersanyagot. A bányabővítéssel új, a településhez közelebb eső közúti kapcsolat nem létesül, a teherforgalom a meglévő bányatelek kiszolgáló útján keresztül bonyolódik.

A bányatelek bővítéséhez kapcsolódóan új létesítmény, épület elhelyezésére nem kerül sor. A bányavállalkozó továbbra is a már meglévő mobil irodakonténert kívánja használni. Közműfejlesztés nem fog megvalósulni a területen.

A tevékenység közvetlen hatásterületének tekinthető a 097/18-as hrsz-ú, 6,7 hektáros telek, ahol megváltozik a terület felszínmorfológiája és a területen található vegetáció is megszűnik. A kialakuló bányafalak elsődlegesen a homok- és

lőszfalakba fészkelő madaraknak, illetve a pionír növényeknek szolgálhatnak élőhelyül. A bányaművelés során olyan technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi a betelepülő madárfajok és védett pionír növények életkörülményeinek hosszú távú biztosítását. A bányatelek közvetlen környezetében a hatások a közút területére terjednek ki: a megemelkedett kitermelési volumen hatására növekvő zaj- és porszenyezés lesz tapasztalható, illetve a megnövekedett teherforgalom miatt várhatóan erősödő zaj-, rezgés- és porszenyezés várható a Baté felé vezető bekötőúton. Ugyanezen hatásfolyamatok (zaj- és levegőterhelés (por)) jelentkeznek a bányatelektől délre található szomszédos lakóterületeken.

A zajterhelés a közút mentén és a lakóterületek irányába passzív zajvédelmi eszközökkel (zajvédelmi töltésként is funkcionáló humusztöltés és porfogó háromszintes növényállomány telepítése esetén) várhatóan határérték alatt tartható.

A zaj- és levegőterhelés csökkentésére az alábbi védelmi intézkedések foganatosítandók:

A bányászati tevékenység megkezdésekor a letermelt termőföldet a lakóterülettel párhuzamosan a déli telekhatáron, illetve a közút mentén, a keleti telekhatáron min. 3 m magas humusztároló deponiákban javasolt tárolni. A humusztároló geometriáját oly módon kell kialakítani, hogy az a lehető legnagyobb zajvédelmet nyújtsa a délre fekvő település irányába. A bányászati tevékenység időszakában a bányatelek déli határvonala mentén háromszintes növényállománnyal kell védeni a lakott területeket. Az egész éves kitermelés miatt az állományba örökzöld fajok keverése szükséges. A növényállomány a humusztárolókra telepítendő, biztosítva a termőföld eróziótól és deflációtól való megfelelő védelmét. A bányatelek nyugati és északi szegélyén szórt helyzetű fa- és cserjecsoportokkal javasolt tájba illeszteni a kialakuló bevágások koronavonalát és az erózióvédelemről gondoskodni. Fasor ültetése javasolt a közút két oldalán.

Az új bányatelken a talajvízszint magasságának mérése után a művelés magassága a biztonsági határon felül lesz meghatározva. A bányaművelés során a bányaterületen a talajvíz védelme érdekében az üzemanyag tárolás, gépjávitás tilalma szükséges.

Jelen környezeti vizsgálati dokumentáció a településrendezési eszközök módosításának hatását vizsgálja. A településrendezési eszközök módosítását követő szakaszban a bánya műszaki üzemtervének és tájrendezési tervének készítésekor részletes zaj- és levegővédelmi vizsgálatokat kell elvégezni. A bányabővítéssel járó zajterhelésről a megvalósítás során zajmérés elvégzése szükséges a lakóterületek felé. A terhelés mértékét és a határértékek betartását zajmérésekkel és imissziós vizsgálatokkal szükséges ellenőrizni.

Javasolt védelmi intézkedések

